

**Кэпсиэ,
добор...**

**Уруок тиэмэтэ:
Ахсаан аат
норуот уус-уран
айымньытыгар к³струтэ**

Сэтинньи 23 күнэ.
Кылааска үлэ.

Сынньана таарыйа
Таабырын

Иккис сорудах
Өс хоһооно

Ұ'мс сорудах
Остуоруйа

**Норуот тылынан уус-уран
айымньыта**

Түмүк

Т³рдис сорудах
Чабыр5ах

Бастакы сорудах
Олонхо

Дьинэ5э үлэ

Өс хоһооно – сизэр-майгы суруллубатах сокуона

1) Икки ардыларынан уу тохтубат .

(олус доҗордуу дьон)

2) Сүрэбэ суох сүүс сүбэлээх.

(сүрэтэ суох ки'и)

3) Ыт³ ат биир кымньыылаах, ит³ киһи биир тыллаах.

(тылын толорор ки'и)

4) Албын киһи үс күлүктээх.

(Албын ки'и уора-к³ст³ сылдьар)

5) Сүүстэн бири талбыт курдук.

(саамай мчүгэйдэрэ, чулуулара)

Таабырын – өй гимнастиката

1) 4 о5о 1 бэргэнэлээх үнү.

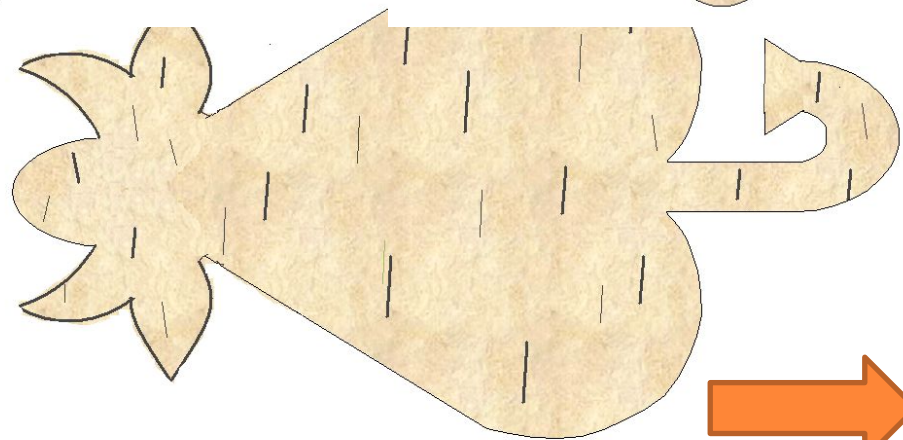
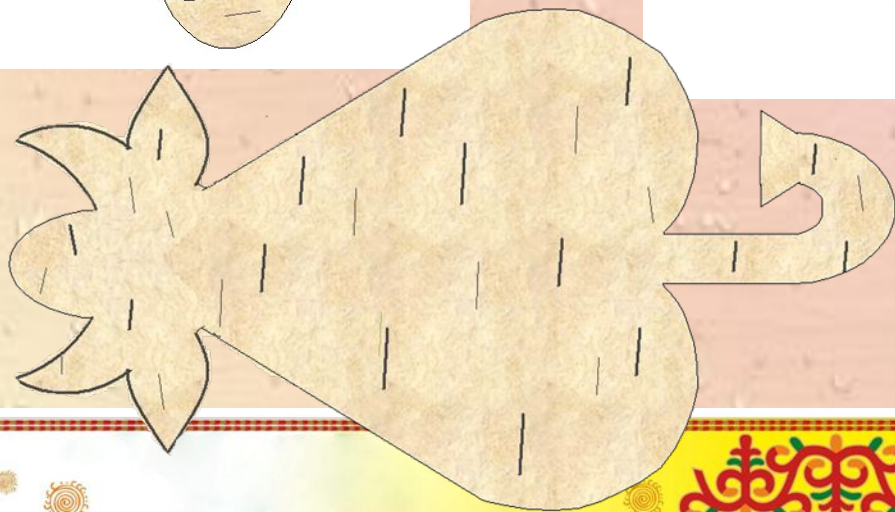
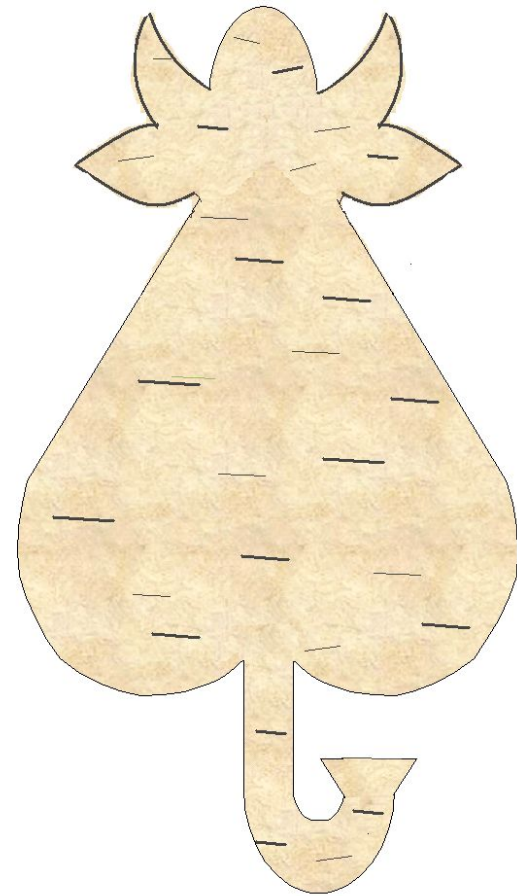
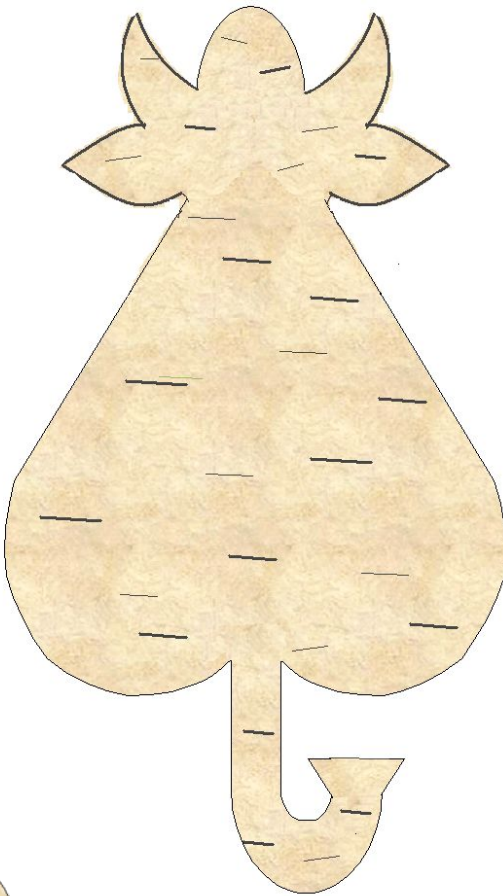
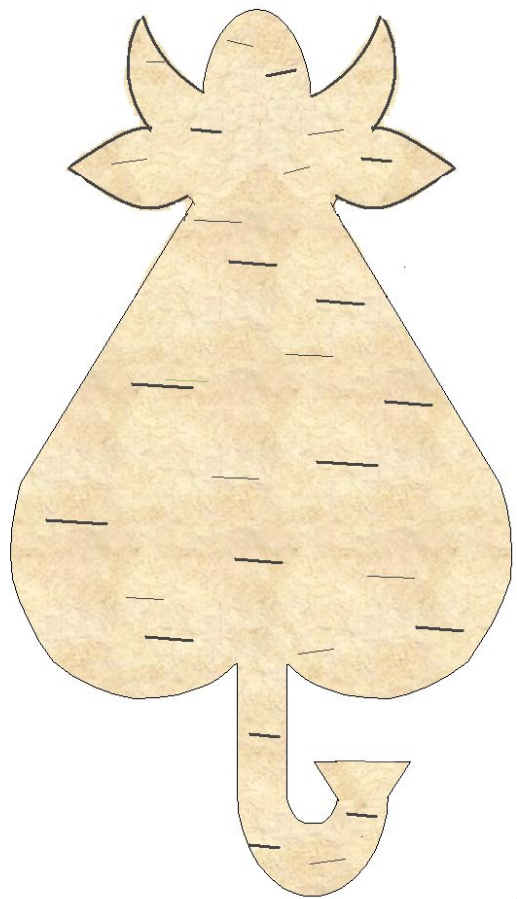
2) 70-ча танганы 1 да тимэ5э суох кэтэр баар үнү.

*3) 12 салаалаах, салаатын аайы 30-туу лабаалаах,
лабаатыгар 7 туораахтаах аал луук мас баар
үнү.*

4) 1 кутар, 2-с иһэр, 3-с үүнэр үнү.

*5) 365 куруппааскылаах, 52 улардаах, 12 хаастаах,
1 тойон кыыл баар үнү.*

Остуоруйа – олох муударара.

1. Үөһэ халлаан диэки көрбүтэ, сэттэ кыталык кэлэн эргийэн эрэллэр эбит.

(«Үчүгэй Үөдүйээн»)

*2. Уолгутун буоллабына ый отут хонугун тухары сүүрүктээх ууга обустарын
– үөн-көйүүр этин-хаанын быртабын-былабайын эмтин.*

(«Биэс ынахтаах Бэйбэрикээн эмээхсин»)

*3. «Мин $m^{3'3}$ эмэ mtm^3 лээтим мрдүнэн, tm^3 рт эрэ о $\pm$ ону биэрэтим,
миигиннэээ $\pm$ эр кыра $ч^3кч^{323\pm^3}$ уон о $\pm$ ону биэрэтим»*

(« $K^3m^3pд^3p$ мунньахтара»)

4. Уһанар тэрил ылан, дьизни түөрт өттүгэр төгүрүччү түннүктүүр.

(«Өйдөөх дьадангы бааһынай»)

5. Өнгөй бөтүүк били икки ытын иһиттэн өбүйэн кэбиспит.

(«Өнгөй бөтүүк»)

*6. О5онньор бултаан а5албыт булдун эмээхсин булкуйа олордо5уна, биир
мааны ыалдьыт көтөн түспүт.*

(«Кэччэгэй балыксыт»)

Сэттис аартык. Чабыр5ах – тыл гимнастиката

Биир мииниллэр **биэ** ,

Икки эмэр **ньирэй** ,

Үс үүттээх **үтүрүм** ,

Түөрт үчүгэй **төрүүх** ,

Биэс миинэр **мингэ** ,

Алта аңаарыма **атыыр** ,

Сэттэ тинхэ **тингэнэ** ,

А5ыс а5ам **ынах** ,

То5ус лонкур **торбос** ,

Уон улахан **о5ус** .

Туһаныллар тыллар: Биэ, ынах, мингэ, тингэнэ, о5ус, үтүрүм, атыыр, торбос , ньирэй, төрүүх

Словарнай үлэ

1. *Ньирэй – ынах оҕото, төрүүөбүттэн күһүңцэ диэри итинник ааттанар*
2. *Үтүрүм – ыанар, төрөөбүт ынах*
3. *Миңэ – мииниллэ, көлүллэ үөрүйэх сылгы*
4. *Тиңэһэ – иккис кыһынын туораабыт тыһаҕас*
5. *Торбос – төлөһүйбүт, күһүңцэ диэри тийибит түөрт-биэс ыйдаах ньирэй*

*Олонхо – норуот тылынан
уус-уран айымньытын мунутуур чыпчаала*

А±ыс иилээх-са±алаах аан ийэ дойду;
То±ус хаттыгастаах ³нд³л ма²ан халлаан;
А±ыс уон а±ыс аа'ар албастаах;
То±ус уон то±ус куотар кубул±аттаах.

Аан дойдуну араначчылыырга,
Күн дьонун көмүскүүргэ
Үөһээ дойдуттан
Ананан төрөөбүт
Айыы бухатыыра
Дьулуруйар Ньургун Боотур.
Алта былас дарабар сарыннаах,
Биэс былас биэкэгэр бииллээх
Сиһин этэ сиппит,
Буутун этэ буспут,
Холун этэ хойдубут.....

Үс крлрктэммит
£'³г³йд³³х³й
Сэттэ болгуо
Чээрэтэ буолбут,
Уон болгуо
Оргунньуга буолбут....

Былас - киһи икки илиитин туора ууннабына, у²а
илиитин уһугуттан ха²ас илиитин уһугар диэри
кээмэйэ.

Хаттыгас – туох эмэ хос сабыыта, мллргэ
(мксргэр халлааны этэллэр)

Болгуо – урут саха ууһа уруудаттан уһааран
сүрдэн ылар тимирин сомоһото.

Түмрк.

Бүгү²²ү уруокка тугу са²аны биллибит,
к³рдүбүт?

Ахсаан аат предмет ахсаанын к³рд³р³р

Этии ханнык бабарар чилиэнэ буолар.

Мантан к³ст³рүнэн ахсаан аат норуот тылынан
уус-уран айымньыга (оло²хо±о, ³с хо'оо²²о,
таабыры²²а, остуоруйа±а, чабыр±ахха) элбэхтик
к³ст³р эбит.

Дьинэ5э үлэ.

Ааҕа сылдьар айымньыгытыттан биэс
ахсаан ааттаах этиилэри у'ул.

**Уруокка к³хт³³хтык уонна
айымньылаахтык
млэлээбиккитигэр махтал
буоллун!**